

Tempus legendi

Temps de llegir

El clàssic:

EL CASAMENT D'EN TERREGADA

Juli Vallmitjana i Colòmbia

Fa 150 anys del naixement de JVC escriptor, orfebre i dramaturg, que renovà el teatre modernista, des del costumisme vuitcentista, i mostrà els sectors marginals de la societat barcelonina de l'època. Ignorat pel Noucentisme, pensava que conèixer i comprendre la ciutat, la faria canviar. L'obra és un casament gitano català al Morrot, quan naixia la rumba catalana, i s'hi parla l'original caló català, que s'ha perdut. Belbel en va fer una adaptació al TNC. Ara ni n'hem sentit a parlar. Reivindiquem-lo i llegim-lo!

L'Actualitat:

MONTSE

Torrens Guerrini, Rosa Maria

El llibre ens ofereix un bàlsam per les ferides després de la malaltia i la pèrdua d'una persona estimada. Es val d'elements simbòlics molt nostrats com l'oli, la sal, el pa i també la presència del fang, els arbres -mon terrenal i universalitat-. Ofereix una geografia arrelada a la natura (sàlvia, llorer, àliga, passejers...) per fer-nos entendre la necessitat de la seva presència. La vida i la mort ens porten per camins insondables amb una estil dolç i contundent ple de tendresa i realitat.

Anna Ruiz Mestres

Professora de literatura i crítica literària
+ info. a: elcargol.com/tempus-legendi

Castells en honor a Sant Miquel a Vilafranca

Diumenge els Castellers de Vilafranca celebraren la diada de Sant Miquel, patró de la colla, amb una actuació a la plaça de la Constitució de Vilafranca, acompanyats pels Moixiganguers d'Igualada. La mostra s'inicià amb la inauguració d'una placa commemorativa per la primera Td9fm, descarregada al lloc el 2016. Podria pensar-se que, després de Santa Tecla, repercussions a banda, baixaria l'activitat, o el que és el mateix, el programa d'objectius dels Verds. Cal dir que es continua amb els corresponents assaigs, anant a per totes i, amb tot el seny, de cara als propers compromisos. El mateix podem dir dels convidats igualadins que portaren a plaça el seu potencial després d'haver actuar el dia abans a Reus, en la Diada de la Misericòrdia. Així doncs, Sant Miquel va viure una jornada memorable també. El resultat fou: Moixiganguers: Td8f; 5d8; 4d8; Pd6 i quatre Pd4. Totes les construccions es completaren amb bon ofici, destacant la descarregada de l'espadat de sis que repetiren després de Reus. Els de Cal

Fèlix Miró

Figarot signaren un bon ple amb 3d9f; 4d9f; 9d8; Pd6; dos Pd5 i dos Pd4.

Dissabte, al Gran Teatre del Liceu

Com ja és sabut, un dels actes cabdals del 75è aniversari serà aquest dissabte dia 30, amb la mostra-representació, sobre el fet casteller des dels orígens, protagonitzat pels Castellers de Vilafranca. Ja s'han fet diversos assaigs a Cal Figarot de cara a aquesta efemèride que tindrà lloc sobre l'escenari del Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

Josep Ma. Batet

Marxa solidària Berenguer the warrior contra el càncer infantil

El 8 d'octubre es durà a terme a Vilafranca una marxa solidària de 5 quilòmetres anomenada *Berenguer the warrior*, dedicada a Berenguer Centellas Ràfols, un nen de sis anys a qui el juliol del 2020 se li va detectar un tumor cerebral.

La iniciativa està destinada a recaptar fons per a un nou centre d'investigació contra el càncer infantil al Great Ormond Street Hospital de Londres.

S'hi podrà participar amb una inscripció o donatiu a partir de 5 euros en efectiu, que es podrà realitzar el mateix dia de l'esdeveniment.

Per a inscriure's cal entrar a [instagram.com/berenguert-hewarrior](https://www.instagram.com/berenguert-hewarrior) i fer clic a l'enllaç del perfil.

Les persones que no puguin assistir a la marxa podran col·laborar amb un dorsal simbòlic el mateix dia de l'esdeveniment.

L'ACTUALITAT:

MONTSE de Rosa Maria Torrens Guerini

La Rosa M. és professora a l'UB de Lingüística aplicada, i ens ofereix el seu darrer llibre publicat a Edicions Tremendes. L'obra ha estat premiada amb el primer premi de poesia *L'Actual* de Castellar del Vallès el 2018, i editat el 2023.

L'autora es proposa aportar una mica de llum al lector que hagi viscut de prop una malaltia o hagi perdut una persona estimada. El llibre s'estructura en sis parts (l'art, la vida, la malaltia, l'ingrés, la mort, el vuit i el zero.)

S'inicia amb una valoració de la força de l'Art en la vida humana, per seguir, amb intensitat, vers la quotidianitat que embolcalla els temes que encapçalen els diferents apartats del llibre.

Ho fa amb la presència d'un paisatge ple d'elements relacionats amb la cultura mediterrània, i plens també de càrrega simbòlica: *L'oli* (d'ungir reis -l'oli de Saint Remy dels monarques francesos-, l'oli dels rituals egipcis, el de la sanació, els sants olis dels cristians...) *el pa* (la fecunditat de la terra, la de la dona, la vida, i el menjar pels camins de la mort, en els egipcis...), *la sal*, *l'alquímia de la sal... com una ofrena* i l'amistat, l'hospitalitat, la fraternitat, la protecció de les màgies enemigues... En fi, elements claus del nostre imaginari simbòlic recorren els poemes.

I de mica en mica el vers s'omple d'una geografia carregada d'elements de la naturalesa plens de força, com ho pot ser l'arbre (unió del cel i la terra, del món proper amb el món espiritual, i si voleu de la terra amb l'universal) *Una arrel...un eixam d'estels*. La presència de les fulles, *brunes en forma de cor de l'heura*, *...el miler de fulles que tens a dins el ventre*, les pedres, la nostra vegetació màgica i sanadora: *sàlvia i llorer, farigola i romaní* o bé *l'àliga i els passerells*... Tot plegat paisatge proper ran de pell. No podem viure ni entendre'ns sense la proximitat de la mare natura.

Un altre aspecte que hem de tenir en compte és la força del *fang* al llarg de l'obra, que es veu reforçada en les figures retòriques com les anàfores que encapçalen els versos. Tots coneixem, de la narrativa bíblica, el poder creador del *fang*, i també la invocació cristiana: que som pols i pols esdevindrem. Però el *fang* també és la terra que ens acull en la mort *desconcert i desordre; / com a únic ordre l'impossible/ possibilitat de veure't...* i que ens alimenta en la vida. És en ell aquell vitalisme nietzschian que commou l'autora, i es lliga als processos més intensos de la vida: el gaudi de l'amor, el plaer del sexe, la tendresa de l'erotisme... *El fang és màgic./ Conté la llum dels temps*. I també *l'arròs i el fang* pa i arròs de dues cultures on troba consol la poeta, la mediterrània i l'asiàtica, on cita sovint a Shiva Charan Singh i l'enigma dels números dins les seves ensenyances.

El cos, la pell, els dits, i de manera especial la mirada i els ulls, dins hi és tot, i en el rostre els ulls esdevenen paraules, *Paraules de mi per tu i de tu per mi ...* junt amb l'aire que respirem i compartim.

Tot el que vivim mentre llegim se'ns explica a partir de l'alteritat amb majúscules. La presència de l'estimada en la primera part del llibre és omnipresent, i mentre avancem en la lectura, esdevindrà present en el record que colpeja els versos: *El més dur, va dir el Lama, / és quan els records s'esborren*. I serà l'escriptura el refugi per no oblidar la persona que se n'ha anat... *Els poemes un record del meu amor...* i l'ànima arribada al mur del cementiri, tan espriuà, sabrà on anar, perquè ella sap deixar el cos i seguir endavant.

Els jocs lèxics *sensedir-hot'hodic*, les comparacions il·luminen els versos plens de llum entenedora. A voltes sense signes de puntuació, flueixen lliures els mots i les estrofes, junt amb preguntes retòriques i punyents antítesis. A voltes es val de la prosa poètica per expressar el més profund d'ella mateixa i del seu amor per la persona que estima i que ja no hi és. Tot s'omple de la tènue llum de l'espelma que com en els quadres de *Georges de la Tour*, simbolitzen la mort o la vida, apagades o enceses, i omplen de tendresa els personatges dels seus quadres. Així l'autora en el versos, així la presència i l'absència de la protagonista del poemari que mostra que *els camins de la mort, i també els de la vida, són insondables*.

Bellesa, vida, amor, dolor, record... configuren aquesta delicada obra de missatge dolç i contundent que hauríeu de llegir per amarar-vos de realitat.

Anna Ruiz Mestres.

Publicat al El Cargol el 28 de setembre de 2023

<https://elcargol.com/tempus-legendi/11293-montse-de-rosa-maria-torrens-querini>